

Engagement og indflydelse i en tid med forandring

Program for Vifos folkeoplysningskonference - 24.-25. marts 2026

Bemærk, at der kan forekomme ændringer. Senest opdateret 15/12 2025

Dag 1 – tirsdag den 24. marts	
10.00	Åbning af konferencen
	Velkomst og sang samt introduktion til konferencen <i>Henriette Bjerrum, centerleder, og Søren Ørgaard, direktør, Videncenter for Folkeoplysning</i>
10.50	Foreningsliv i Danmark
	I løbet af de seneste 20 år har samfundet forandret sig, men hvordan ser det ud med foreningslivet? Med udgangspunkt i resultaterne fra en ny undersøgelse giver oplægget en status på foreningslivet anno 2024 og et indblik i de vigtigste udviklingstendenser siden 2004: Hvordan har foreningslandskabet udviklet sig? Og hvordan står det til med frivilligheden, foreningsdemokratiet og foreningernes samfundsengagement? <i>Malene Thøgersen, chefanalytiker, og Frederik Petersen, analytiker, Videncenter for Folkeoplysning</i> Paneldebat: Foreningslivets rolle i et samfund i forandring Med udgangspunkt i undersøgelsens resultater sætter den efterfølgende paneldebat fokus på foreningslivets rolle i et samfund i forandring. Hvad er de mest centrale udfordringer for fremtidens foreningsliv, og hvor er der stadig uforløste potentialer? <i>Bjarne Ibsen, professor emeritus, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund ved Syddansk Universitet</i> <i>Lene Paik Hesselvig, leder af Fritid, Horsens Kommune</i> <i>Per Paludan Hansen, formand, DFS</i>
12.00	Frokost
13.00	Civilsamfundet i den grønne omstilling 1
	I de 23 lokale grønne treparter er de lokale naturorganisationer tiltænkt en central rolle i arbejdet med at sikre lokal forankring og ejerskab i arbejdet med arealomlægning. Men hvad er det for en rolle, de som civilsamfundsaktører står overfor? Denne session dykker ned i de grønne organisationers rolle i den grønne trepart – fra et forskningsperspektiv, et organisationsperspektiv og et kommunalt perspektiv. <i>Lars Skov Henriksen, professor ved Institut for Sociologi og Socialt Arbejde ved Aalborg Universitet</i> <i>Hanne Wind-Larsen, repræsentant for Danmarks Naturfredningsforening i den lokale grønne trepart i Randers Fjord</i> <i>Birgit S. Hansen, KL's repræsentant for Grøn Trepert</i>
13.00	Fritidsliv og folkeoplysning – også for de unge? (Unge engagement 1)
	Foreningsliv skaber trivsel. Fakta eller myte? Unge gider ikke foreningsfællesskaberne. Eller hvad? Sammen med Idrættens Analyseinstitut ser vi på nogle af de fortællinger, der går om unge i foreningslivet, og med udgangspunkt i vores undersøgelser og analyser forsøger vi, om vi kan be- eller afkræfte myter om unge i foreningslivet. Medbring gerne en myte, vi skal teste af. <i>Niels Anton Toftgård, analytiker, Mette Eske, senioranalytiker, og Maja Pilgaard, chefanalytiker, Idrættens Analyseinstitut</i>

13.00	Frivilligt engagement som lokal løftestang?
	Små landsbysamfund bliver mere og mere affolket, og der kan i visse tilfælde være tale om decideret landsbydød. Men samtidig er danskernes livskvalitet ofte højere blandt dem, der bor på landet, end i byerne. I denne session stiller vi skarpt på frivillige og foreningers roller og potentialer i fremtidens landområder. <i>Oliver Vanges, udviklingskonsulent, Lokale og Anlægsfonden</i>
14.15	Kaffepause
14.30	Folkeoplysning, foreningsliv og nye grønne vaner (Civilsamfundet i den grønne omstilling 2)
	Den grønne omstilling handler ikke kun om teknologi og store investeringer, men om hverdagens praksisser, værdier og fællesskaber. Her spiller foreningsliv, lokale fællesskaber og folkeoplysningen en potentiel nøglerolle, men ofte er de ikke i centrum af den grønne dagsorden. Hvordan arbejder forskellige dele af civilsamfundet med den grønne omstilling? Og virker det?
14.30	Frivillighed på skoleskemaet (Unge engagement 2)
	Kan frivillighed læres i skolen, og hvad skal der til for, at disse elevers erfaringer aktiveres i senere engagement? Det undersøger denne session sammen med Frivillighedsalliancen og Trænerakademiet, der har gjort sig hver sine erfaringer med at sætte frivillighed på (ungdoms)skoleskemaet. <i>Morten Graff, akademileder, Trænerakademiet i Odder kommune</i> <i>Tinna Ølholm Jørgensen, projektleder, Frivillighedsalliancen</i>
14.30	Fra tilsyn til samskabelse – når kommunen tager teten
	64 pct. af kommunerne svarer i undersøgelsen 'Folkeoplysning i kommunerne', at de oplever udfordringer i forhold til administrationen af folkeoplysningsloven. 45 pct. svarer, at udfordringerne er relateret til afgrænsningen af den folkeoplysende virksomhed. Samtidig er der kommuner, der prøver grænserne af og sætter fokus på alle de muligheder, loven giver. Mød to kommuner, der gennem omfattende dialog med foreningslivet sætter nytænkning, samarbejder og udvikling på dagsordenen.
15.30	Kaffepause
16.00	Samtalesession: Fritidsliv og folkeoplysning som nøgle til fællesskab og fremtid – hvordan løfter vi sårbare unge? (Unge engagement 3)
	Hvordan kan fritidslivet og folkeoplysningen være mere end bare aktiviteter, men en reel løftestang for unge, der kæmper med ensomhed, mistrivsel, eller står uden for job og uddannelse? I denne samtalsession møder du fire aktører, der på hver deres måde arbejder for at åbne fællesskaber for flere unge. Sammen undersøger vi, hvad der virker, hvor barriererne ligger, og hvordan vi kan styrke indsatsen. <i>Rasmus Kyed Jakobsen, medlems- og udviklingschef, Dansk Kulturliv</i> <i>Morten Gade, generalsekretær, Det Danske Spejderkorps</i>
16.00	Foreningslivet og landet. Hvis ikke foreningerne, hvem så?
	Langt de fleste foreninger har fokus på deres kerneaktiviteter og interessevaretagelse. Selvom undersøgelsen 'Foreningsliv i Danmark' viser, at 25 pct. af foreningerne engagerer sig i generelle politiske emner, er der flere af de store samfundsmæssige dagsordener der kræver et bredt folkeligt engagement. Men hvem træder så til? Hør om to kommunale eksempler på samspil med aktive borgere.
17.00	Pause og tid til afslapning før middagen
19.00	Middag
20.45	Musik og dans – få en god snak i baren

Dag 2 – onsdag den 25. marts	
08.30	Morgensamling og sang
09.00	Folkeoplysning i en krisetid 1: Demokratiet under pres – er folkeoplysningen svaret?
	Demokratiet, som (vi tror) vi kender det, er under pres. Globalt set er der stærke antidemokratiske kræfter på spil, og herhjemme udfordres den individuelle frihed og rettigheder for eksempel med en generaliseret overvågning og nye statslige muligheder for at tilsidesætte regler, hvis det er i sikkerhedens tjeneste. Hvordan står det egentlig til med demokratiet – og hvad gør folkeoplysningen? Hvordan står det til? Magtudredningen 2.0 tager blandt andet temperaturen på det danske demokrati, danskernes engagement og deres demokratiske selvtillid. I et land, hvor vi er stolte af vores demokrati og traditioner, ser der ud til at være ridser i lakken. <i>Michael Bang Petersen, professor ved Institut for Statskundskab på Aarhus Universitet og leder af Magtudredningen 2.0</i> giver os et indblik i, hvor krisen kradser, og hvor vi skal kigge efter de gode tendenser. Paneldebat: Hvad kan vi gøre? Til panelet har vi inviteret tre aktører, der på forskellige niveauer tager den demokratiske udfordring ved hornene. De giver hver deres bud på, hvad der skal til for at sikre demokratiet – også i fremtiden. Derefter er der åben debat med salen. <i>Torben Vind Rasmussen, formand, Efterskolerne</i> <i>John Meinert Jacobsen, direktør, AOF Danmark</i> <i>Michael Bang Petersen, professor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, og leder af Magtudredningen 2.0.</i>
10.00	Kaffepause
10.15	Foreningslivet som demokratisk arena?
	Det er en udbredt antagelse, at foreningslivet spiller en central rolle for den demokratiske dannelse, og det at fremme demokrati og medborgerskab er en af de centrale begrundelser for den kommunale støtte på folkeoplysningsområdet. Men hvordan står det til i praksis? Hvilke rammer har foreningerne for aktivt medlemsengagement? Hvordan ser medlemmerne selv på deres eget engagement og deres udbytte af deltagelsen i foreningen? Og i hvilke dele af foreningslivet og blandt hvilke typer af medlemmer er der mest gang i demokratiet? Med udgangspunkt i forskningsprojektet 'Foreningslivets udvikling og betydning i Danmark' tager denne session temperaturen på foreningslivet som demokratisk arena. <i>Frederik Petersen, analytiker, og Malene Thøgersen, chefanalytiker, Videncenter for Folkeoplysning</i> <i>Allan Ørskov Boserup, videnskabelig assistent, Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund</i>
10.15	Fra klik til Røst
	Hvorfor skal børn og unge klædes på til teknologisk og digital udvikling, og hvorfor skal foreningslivet se at komme i gang! I denne session får vi, både fra et deltager- og et praktikerperspektiv, indblik i, hvad det betyder at være en del af de kreative digitale og teknologiske fællesskaber, folkeoplysningen kan skabe. <i>Louise Overgaard, generalsekretær, Coding Pirates</i>
11.15	Kaffepause

11.30	Aftenskolernes lokale forankring
	Undersøgelsen 'Folkeoplysningen i kommunerne' viser en fortsat centralisering af aftenskolernes aktiviteter. Sessionen sætter fokus på, hvordan aftenskolelandskabet ser ud, hvad udfordringerne er lokalt, og hvad der kan gøres for at sikre, at der også i fremtiden er aftenskoleaktiviteter i de mindre lokalsamfund.
11.30	Amatørkulturens arenaer
	Der er masser af liv i den foreningsbaserede amatørkultur, viser en landsdækkende undersøgelse fra 2024, som Vifo og Kulturens Analyseinstitut gennemførte i samarbejde med AKKS. Samtidig foregår meget af den udøvende kultur – især for børn – i kultur-, musik- eller kunstskeoler landet over. Men hvilken betydning har det, at kulturlivet foregår i to adskilte arenaer, og kan der bygges bedre bro? Kan det give plads og mulighed for at flere kan deltage, hvis kulturen findes i både skole, foreninger og kulturskoler? <i>Anders Christian Larsen, sektionsleder, Folkeoplysning og Fællesskaber, Sport og Fritid, Aarhus Kommune</i>
11.30	Debatsession: Teknologisk detox eller teknologiske fællesskaber
	Bør børn få et digitalt og teknologisk detox? Og har folkeoplysningen en særlig rolle at spille som alternativ til detox tilgangen? Sammen med et kløgtigt panel tager vi livtag med nogle af de centrale dilemmaer, som hersker, når vi taler om børn og unges brug af og arbejde med digitale platforme og teknologiske remedier.
12.30	Frokost
13.15	Debatsession med Kulturens Analyseinstitut
	I Danmark har vi et stærkt og velunderstøttet idrætsforeningsliv. Men hvad med den brede kultur – musik, teater, keramik, gaming, poesi, rollespil, dans, foto osv.? Kulturens Analyseinstitut og Dansk Kulturliv er i gang med en ny kortlægning af børn og unges deltagelse i breddekulturelle aktiviteter. Få de første indsigter fra kortlægningen, og vær med, når vi sammen med fonde, kommuner og kulturaktører diskuterer, hvordan breddekulturen kan organiseres og understøttes mere systematisk på linje med idrætten, så flere børn og unge får adgang til stærke, vedvarende kulturfællesskaber.
13.15	Nørd og nyt – brug vores databaser
	I vores databaser, har du mulighed for selv at dykke mere detaljeret ned i tal og viden. Denne session giver en introduktion til to af vores databaser og et godt fif til, hvordan man kan finde kommuner, der er relevante at sammenligne jeres egen med. Mød de ansvarlige og kom med dine spørgsmål. <i>Niels Anton Toftgård, analytiker, Idrættens Analyseinstitut</i> <i>Mette Eske, senioranalytiker, Idrættens Analyseinstitut</i>
13.15	Jeg kommer senere hjem – skal lige til robotbyggeri
	I denne session bliver du kastet ud i at bygge din egen robot. Imens vi bygger, undersøger vi, hvordan man kan understøtte børns teknologiske dannelse og teknologiforståelse gennem leg.
14.15	Kaffepause
14.30	Fællessession
15.30	Tak for nu